ద్రష్ట

కస్తూరి మురళీ కృష్ణ

ఒక్కమాట

దక్షిణ భారతం పైకి దండెత్తి వచ్చిన మొదటి ముస్లిం సేనాని మాలిక్ కాఫర్.
అల్లావుద్దీన్ ఖిల్జీ ఢిల్లీ పాలకుడిగా ఉన్న సమయంలో మాలిక్ కాఫర్ మలబారు తీరం వరకూ చొచ్చుకు వచ్చాడు. మధురపై దాడి చేశాడు. శ్రీరంగంలో మారణహోమం సృష్టించాడు. చిదంబర ఆలయాన్ని పునాదులతో సహా పెకిలించి వేశాడు. బోలెడంత సంపదను ఏనుగులపై మోసుకుని ఢిల్లీ తీసుకు వెళ్ళాడు. ఆ దండయాత్ర ఈ కథకు ఆధారం. మాలిక్ కాఫర్ దండయాత్ర వల్ల భారతీయ సమాజంలో జరిగిన అల్లకల్లోలాన్ని, భారతీయ మనస్తత్వం పై కలిగిన గాయాల ప్రభావాన్ని వర్ణించటం ఈ రచన ప్రధానోద్దేశ్యం. మనకు సాధారణ చరిత్ర పుస్తకాలలో, కనబడని ఘోరమైన చేదు నిజాలు, మనల్ని మనం మరిచిపోతున్న తరుణంలో, మన పూర్వీకులు ఎన్ని దారుణమైన మారణకాండలను అనుభవిస్తూ కూడా ధర్మాన్ని పదిలంగా కాపాడాలో, ప్రజలకు తెలియ చెప్పాలన్న ఆశయంతో ఈ రచన సాగుతుంది. చరిత్రలో జరిగిన గాయాలను తిరిగి తోడటం కాదిది. మానని గాయాల స్వరూపాన్ని అర్థం చేసుకోవటం ద్వారా వాటి చికిత్సకు ఉపక్రమించుటంతో పాటు, భవిష్యత్తులో ఇటువంటి గాయాలు కాకుండా జాగ్రత్తలు పడేందుకు దేశ ప్రజలను ఉద్యుక్తులను చేయటం ఈ రచన లక్ష్యం. అనేక చారిత్రక ఆధారాలు, చారిత్రక పాత్రలు, కాల్పనిక పాత్రలలో కలగలిపి సాగించిన రచన ఇది.

మురళీకృష్ణ

(గత సంచిక తరువాయి)

తాను ఒక జీవిని చంపాడు.

కానీ చంపక తప్పని పరిస్థితి.

అది విషపు జీవి.

తాను చంపక పోయి ఉంటే తనని కాటేసి ఉండేది. కాబట్టి చంపటం తప్పని సరి. అది తనను కాటు వేస్తుందో, లేదో, నిర్ధారణగా తేలకున్నా, తనకు ప్రమాదం ఉన్నదనిపిస్తే, ఆత్మరక్షణ కోసం దాన్ని చంపటం ఆవశ్యకం...

అంతలో అతడికి తురుష్కులు గుర్తుకు వచ్చారు.

వారీ పాముకన్నా భయంకరులు. పాముపైనే జాలి చూపని తాను వారిని సంహరించాల్సి వస్తే బాధ పడాల్సిన అవసరం లేదు. సృష్టిలోని ధర్మం ఇది. ప్రాణరక్షణ కోసం తప్పని సరిగా చేయాల్సిన హింసను 'సాత్విక హింస' అంటారు. ఆత్మరక్షణ ప్రతి జీవి కర్తవ్యం.

తాను చంపకపోయి ఉంటే, పాము తనని కాటేసేది. 'కాటేస్తే వేయనీ' అని ఊరుకోవటం, ఆత్మద్రోహం అవుతుంది.

ఇది తురుష్కులకూ వర్తిస్తుంది.

ఎందుకో, గంగాధర శర్మలో ఏదో తెలియని వేదన మంచులా కరిగిపోతున్నట్టు అనిపిస్తోంది..

ఆత్మ రక్షణ తన కర్తవ్యం.. అనుకున్నాడు.

ఇంతలో అతని కళ్ళు వెడల్పయ్యాయి.

కళ్ళలో ఉత్తేజం అగ్నితేజంలా ప్రకాశిస్తూంటే, పద్మిని దగ్గరకు వచ్చింది. క్రిందపడ్డ కత్తి తీసి అతని చేతికి ఇచ్చింది.

'ప్రాణం తీసే శత్రువు దాడి చేసే వరకూ ఆగనవసరంలేదు. ఎదురు దాడి చేయటం శ్రేయస్కరం అంది.

ఆమె తనతో మాట్లాడుతున్నట్టు అనిపించలేదు గంగాధర శర్మకు. ఆమె కళ్ళు దిగంతాల వైపు చూస్తున్నాయి. ఆమె పలుకులు సకల భారత ప్రజలకు సందేశాన్ని ఇస్తున్నట్టున్నాయి

✡✡✡

కత్తియుద్ధ సాధన చేస్తున్న గంగాధర శర్మ అలుపు తీర్చుకునేందుకు ఆగాడు.

కానీ అతడిని అలుపు తీర్చుకోనివ్వలేదు.

కత్తిపట్టుకున్న ఒక ఆకారం అతడి వైపు దూకింది.

ఆమె పద్మిని!

గంగాధర శర్మ ఆశ్చర్యం నుంచి తేరుకునేలోగా, ఆమె అతడి పైకి దాడి చేసింది. వెంటనే ఆత్మ రక్షణ కోసం ఆమె దాడిని ఎదుర్కోక తప్పలేదు గంగాధర శర్మకు. ముందు ఆమెని తేలికగా తీసుకున్నాడు. కానీ యుద్ధం చేస్తున్న కొద్దీ ఆమె నైపుణ్యం అతడికి అర్థమవసాగింది. ఆమె సుశిక్షిత అని గ్రహించాడు. చివరికి అలసిపోయి ఆగింది ఆమె.

ఆమె అలసట తీర్చుకుంటూ కూడా చుట్టూ చూస్తూనే ఉంది.

'కాలం ఎటువంటిదంటే, ఇంట్లో ఉన్నా రక్షణ లేదు. అలసట తీర్చుకుంటూ కూడా అప్రమత్తంగా ఉండాల్సిన పరిస్థితి' అంది.

ఆమె వైపే చూస్తూండి పోయాడు గంగాధర శర్మ.

✡✡✡

'మనం చేస్తున్నది దారి దోపిడీ' ఉత్సాహంగా అన్నాడు చంద్రశేఖరుడు.

'అలా అనవలసింది మనం కాదు, మన శత్రువులు' అన్నాడు శూరవర్మ.

'ఎందుకని?' ప్రశ్నించాడు చంద్రశేఖరుడు.

'తురకల తండాలు ఊళ్ళపై పడుతున్నాయి. సామాన్యులకు రక్షణ అన్నది లేకుండాపోతోంది. మన దేవాలయాలు వారి దాడులకు నేల కూలుతున్నాయి. దొరికిన వారిని మతం మార్చటంతో పాటు, వారికి కావాల్సిన మరో అంశం మన ఆలయాలలోని ధనం బళ్ళనిండా మన ధనాన్ని తరలించుకుపోతున్నారు. ఆ ధనంతో సైనికులకు జీతాలిచ్చి వారిని మనపై ఉసిగొల్పుతున్నారు. మరిన్ని దాడులు చేస్తున్నారు.

మన దేవాలయాల నుండి దోచుకున్న ధనంతో వారు మసీదులు కట్టుకుంటున్నారు. వారి మసీదుల ముడిసరుకు మన దేవాలయాల శకలాలే. మన నుండి దోచుకున్న ధనంతో మౌల్వీలను పోషిస్తున్నారు. అందమైన భవంతులు కట్టుకుని వైభవంగా కులుకుతున్నారు. రత్నాల అలంకరణలతో వైభవ మందిన మన దేవతా విగ్రహాలు వాళ్ళ దృష్టిలో రాళ్ళయి, మసీదు మెట్లయి, వాళ్ళ కాళ్ళ క్రింద నలుగుతున్నాయి. వాళ్ళ కాళ్ళ క్రింద నలుగుతున్నవి రాళ్ళు కాదు, మన హృదయాలు, మన ఆత్మగౌరవానికి ప్రతీకలు.

మన దేవాలయాలనుంచి వాళ్ళు కొల్లగొట్టి తీసుకుపోతున్న ధనాన్ని మనం వారి వద్దనుండి బలవంతంగా లాక్కుంటున్నాం. మన సమాజంలో సంఘటిత ప్రతిఘటన వ్యవస్థ లేకపోవటంతో ఇలా మెరుపుదాడులు చేస్తున్నాం. మనం లాక్కునే ధనం మనదే కాబట్టి, అది దోపిడీ కాదు.

కానీ, మన శత్రువులు మనల్ని దారి దోపిడీగాళ్ళంటారు. మనమూ అలా అనుకోకూడదు' ఆవేశంగా చెప్పాడు శూరవర్మ.

అతడి మాటలు విని ఆలోచనగా తలపంకించాడు చంద్రశేఖరుడు.

'కానీ వారి దృష్టిలో మనం దారి దోపిడీగాళ్ళమే. వాళ్ళు విజేతలు. మనం పరాజితులం. విజేతల మాటే చెల్లుబడి అవుతుంది కదా?'

నవ్వాడు శూరవర్మ.

'మన ధనంతో మనపై దాడి చేయటాన్ని మనం నిరోధిస్తున్నాం. మనం ఇంకా పరాజితులం కాలేదు. అప్పుడే మనల్ని మనం పరాజితులుగా భావించుకోవటం, మన మానసిక వ్యవస్థ ఎంతగా అస్తవ్యస్తమయిందో చూపిస్తుంది. ఇంకా మనం గెలిచే వీలుంది. తురుష్కులను హిమాలయాలయాలు దాటి తరిమే వీలుంది. ఒకవేళ ఇదే జరిగి భవిష్యత్తులో మనం విజయం సాధిస్తే మనం ధర్మ రక్షణ కోసం పోరాడిన వీరులమవుతాం. అయినా భవిష్యత్తు గురించి ఆలోచన అనవసరం. ఇప్పటి మన కర్తవ్యం పైనే దృష్టి పెట్టాలి. వేద పురాణాలను నాశనం చేసి, మన దేవాలయాల ధనాన్ని మోసుకెళుతున్న తురుష్క సేన ఈ వైపు నుంచే వెళుతుంది. ఆ సేనను అడవి దాటనివ్వద్దు. ఒక్క ఆభరణం కూడా ఢిల్లీ చేరనివ్వద్దు. అర్థమయిందా?' అడిగాడు.

అందరూ తలలూపారు.

మనం పదిమందిమే ఉన్నాం. తురుష్క సేనలో ఎందరున్నారో?' సందేహించాడో సైనికుడు. 'అటు చూడు' చూసాడు శూరవర్మ.

చెట్ల ఆకుల్లో, సందుల్లో, విల్లంబులు ధరించిన ఆటవికులు అనేకులున్నారు.

'ఈ దేశంలోని ప్రతివ్యక్తీ ఓ మహత్తర శక్తి. ధర్మ రక్షణ కోసం సర్వం పణంగా పెట్టే ఆరని జ్యోతి. తురుష్కులు ఎంత మంది ఉన్నా, మన ఆగ్రహ జ్వాలలో మాడి మసి అయిపోవలసిందే! '

ఇంతలో ఓ పక్షికూత విచిత్రంగా వినిపించింది.

'అప్రమత్తం. తురకల సేన వస్తోంది. సిద్ధంగా ఉండండి. సగం సేన వారణాసి వైపు వెళ్ళినా, సంఖ్య గణనీయంగానే ఉంది' హెచ్చరించాడు శూరవర్మ.

✡✡✡

పద్మిని కత్తి యుద్ధ ప్రావీణ్యం, గంగాధర శర్మను ఆశ్చర్య చకితుడిని చేస్తే, ఆమె శాస్త్రీయ పాండిత్యం అతడికి అత్యంత ఆనందాన్ని కలిగించింది.

కత్తి యుద్ధంతో అలిసి సొలసిన తరువాత, ఇద్దరూ చెట్టునీడన విశ్రాంతి తీసుకునేవారు.

అప్పుడు గంగాధర శర్మ మౌనంగా తాను తెచ్చుకున్న గ్రంథపఠనంలో లీనమయ్యేవాడు. కాస్సేపు కూర్చుని పద్మిని మౌనంగా వెళ్ళిపోయేది.

ఆమె అలా వెళ్ళటం మనసులో ఇష్టం లేకున్నా, గంగాధర శర్మ నోరు తెరచి ఆమెని ఉండమనే వాడు కాదు. ఆమెతో మాట్లాడాలని ఉన్నా, మాట్లాడలేక పోయేవాడు. మౌనంగానే ఉన్నా, ఆమె పక్కన ఉండటం అతడికి ఆనందంగా అనిపిస్తుంది.

ఆకుల గలగలలు తమ మనసులోపలి భావాల గానానికి తాళాలు వేస్తున్నట్టు తోచేది. వీచేగాలి, తమ మనసులోపలి భావాలను గాలి తరగల ద్వారా ఇరువురికి చేరవేస్తూ, అవి కేరింతలు కొడుతున్నట్టుండేవి ఆకుల గలగలలు.

ఒకరోజు పద్మిని అలా వెళ్ళిపోతూంటే, ధైర్యం చిక్కబట్టుకుని అడిగాడు.

'అలా వెళ్ళిపోతున్నావేం?'

పద్మిని నవ్వింది.

'మీరు గ్రంథ పఠనంలో మునిగితే నేనేం చేయాలి?'

తడబడ్డాడు గంగాధర శర్మ.

నేను పఠిస్తున్న వాటిలో సుందరమైన భావాలను మీకు వివరించాలనిపిస్తుంది. అప్పుడు మీరు అందుబాటులో లేక పోవటం బాధ కలిగిస్తుంది' నిజాయితీగా అన్నాడు గంగాధర శర్మ.

అతడి కళ్ళల్లోకి చూస్తూ నవ్వింది పద్మిని.

'మీరు పఠించే గ్రంథంలో సుందరమైన భావాలు ఎప్పుడు వస్తాయోనని ఎదురు చూస్తూ కూచోవాలా?'

గంగాధర శర్మ తల ఎత్తలేదు. అతడు మాట్లాడక పోవటం చూసి తనే అడిగింది.

'ఏం గ్రంథం పఠిస్తున్నారు?'

'ఋతు సంహారం. కాళిదాసు కవి. ప్రస్తుతం సమాజం అల్లకల్లోలంగా ఉంది. జీవితంలో ప్రశాంతత లోపించింది. అందుకని ఇంతకు ముందులా సంస్కృతం చదివి, అర్థం చేసుకుని అనుభవించే తీరిక ఉండని పరిస్థితులు నెలకొన్నాయి. కాబట్టి, మన ప్రాచీన సాహిత్య సంస్కృతి సజీవంగా తరువాత తరాలకు అందాలంటే, దాన్ని సులభంగా అందరూ అర్థం చేసుకోగల ప్రాంతీయ భాషలలోకి తర్జుమా చేయాలని, విస్తృత ప్రచారం ఇవ్వాలని గురువుగారు ఆజ్ఞాపించారు. అందుకే ఇష్టం లేకున్నా తెలుగు భాషలో ప్రావీణ్యం సంపాదించాను. సంస్కృతానికి అతి దగ్గరగా ఉన్న అత్యద్భుతమైన భాష అది. ఈ గ్రంథాన్ని తెలుగులోకి అనువదించే బాధ్యతను స్వీకరించాను' గబగబా చెప్పాడు గంగాధర శర్మ.

అందంగా నవ్వింది పద్మిని.

'ఇది కేవలం మీ గురువుగారే కాదు, దేశవ్యాప్తంగా ప్రజలు స్వచ్ఛందంగా చేపట్టిన ఉద్యమం' చెప్పింది పద్మిని.

'నీకెలా తెలుసు?' ఆశ్చర్యంగా అడిగాడు గంగాధర శర్మ.

పద్మిని ముఖంపై విషాద ఛాయ ఆకాశంలో నల్లటి మేఘంలా కదిలించింది.

'మా తండ్రిగారి సంస్థానంలో పలు ప్రాంతాల నుండి వచ్చి ఆశ్రయం పొందిన పండితులంతా ఈ పనిలోనే ఉండేవారు. రామాయణ, భారతాది పురాణాలను స్థానిక భాషలలోకి సరళంగా, సుందరంగా అనువదించటం వారి కర్తవ్యం. ఎలాంటి పాండిత్యం లేని సామాన్యుడికి సైతం బోధ పడేలా ఆకర్షణీయంగా రచించటం వారి బాధ్యత.

మా దగ్గర వీరబాహు అని ఓ యువ పండితుడు ఉండేవాడు. ఆయన స్థానిక భాషలో రామాయణాన్ని గేయ రూపంలో రచించాడు. చేసేది వాల్మీకి అనువాదమే అయినా, తన స్వీయ వర్ణనలను ఎంతో సుందరంగా రామాయణ కథలో చొప్పించాడు. రాముడి పాదాలు తాకిన గంగ, తాను భువిపై ఉన్నానని మరచి పోయిందట. విష్ణు మూర్తి అయిన శ్రీ రామ చంద్రుడి రాకవల్ల భువి వైకుంఠంలా తోచిందట. గంగ, విష్ణు పాదం నుంచి జనించిందంటారు కదా. అదీ కవి చమత్కారం!

ఆమె చెపుతుంటే, ముగ్ధుడయి విన్నాడు గంగాధర శర్మ.

అతడికి ఈ వర్ణన నచ్చింది. ఆ వర్ణన కన్నా ఆమె చెప్పిన విధానం నచ్చింది. చెపుతున్నప్పుడు ఆమె వదనంలో కనిపిస్తున్న ఆనందం మరింత నచ్చింది. అంతలో అతడికి ఓ సందేహం వచ్చింది.

చేసేది అనువాదం. దాన్లో స్వంత భావనలు జోడించటం సమంజసం, అన్యాయం కదా? అందువల్ల మూలకవి భావనలు అన్యాయం చేసినట్టు కాదా? కొన్నాళ్ళకు ప్రజలు మూలం మరచి, ఈ అనువాదంలోని కల్పననే నిజం అనుకుంటే?'

'మన సమాజం ఎదుర్కొంటున్న విపత్తు సామాన్యమైనది కాదు. మన సంస్కృతి, సామాజిక సాంప్రదాయాలే కాదు 'మనం' సమూలంగా నాశనమై పోయి, అస్తిత్వాన్ని కోల్పోయే ప్రమాదకరమైన పరిస్థితి ఇది. మన సమాజం ముందు ఈ విపత్తు నుంచి తప్పించుకోవాలి, శక్తివంతమై నిలబడాలి. అందుకు ప్రజలకు ఆత్మవిశ్వాసం కలగాలి. ఆత్మగౌరవం నిలవాలి. అలా ప్రజలను ఉత్తేజితులను చేసి, ఉద్యుక్తులను చేసేందుకు సాహిత్యం ఒక మాధ్యమం.

మూలంలో ఎలాంటి కల్పనలు చేర్చినా, అది కథను శోభనిస్తుందే తప్ప అన్యాయం చేయదు. బంగారం ఏ రూపంలో ఉన్నా దాని విలువ తగ్గుతుందా? పైగా మన ప్రథమ లక్ష్యం రామాయణాన్ని సజీవంగా ఉంచటం. అది నెరవేరాలంటే ప్రాంతం, భాషలతో సంబంధం లేకుండా ప్రతి ఒక్కరికీ దాని గురించి తెలిసి ఉండాలి. వారికి అర్థంకావాలంటే, సులభంగా మనసుకు పట్టాలంటే సమకాలిక సామాజిక పరిస్థితులు కావ్యంలో కనబడాలి. అందుకోసం, ప్రాంతీయ పరిస్థితులకు, సమకాలిక పరిస్థితులకు తగ్గ అన్వయాన్ని జోడించటంలో తప్పులేదు. మాతృక అయిన నదినుంచి వెడిలే పిల్ల కాలువలెంత దూరం ప్రవహించినా, మాతృకను మించిపోలేవు. మాతృనది నుంచి వేరుపడి మనలేవు.'

విస్ఫారిత నేత్రాలతో ఆమె వైపు చూశాడు గంగాధర శర్మ.

'పద్మినీ, ఇవన్నీ నువ్వు ఎప్పుడు నేర్చుకున్నావు?'

పద్మిని ముఖం విషాదంగా అయింది.

'మా ఆస్థానంలో నాకు గురువు 'సరస్వతి' గారు. ఆయన నాకు సాహిత్య గ్రంథంతోపాటు సకల శాస్త్రాలు నేర్పారు.

కాల మేఘం, కలికాల మేఘమై

కణకణ మండే నిప్పుల వర్షం కురిపిస్తోంది

తురుష్క కరవాలాల నుండి కారే నెత్తుటి ధారలో

పరమ శివుడి మూడవ కన్నులో నిప్పు ఆరిపోతోంది. '

హఠాత్తుగా పాట ఆరంభించింది పద్మిని. చివరి పాదం పాడుతూ ఏడవసాగింది. గంగాధర శర్మకు ఏమనాలో తోచలేదు. ఏడుస్తూనే చెప్పటం ఆరంభించింది.

'మా గురువుగారు రాసిన గేయం ఇది. ఆయన నాకు అద్వైతం బోధించారు. విశిష్టాద్వైతం నేర్పించారు. తల్లి విజ్ఞానవంతురాలయితేనే పిల్లలు విచక్షణ నేర్చుకుంటారనేవారు. ' చెపుతూన్న ఆమె గంగాధర శర్మవైపు చూసి ఆగిపోయింది.

'విశిష్టాద్వైతం' అన్న పదం చెవుల్లో పడగానే గంగాధర శర్మ ముఖం మ్లానమైపోయింది. తాను కర్తవ్యం మరిచాడు.

తమ వంశంలో వారెవరయినా విశిష్టాద్వైతులను వాదనలో ఖండించి అద్వైత సిద్ధాంత వైశిష్ట్యాన్ని నిరూపించాలని తమ పూర్వికులు నియమం విధించారు. తండ్రి బాధ్యత తనయుడిదంటుంది శాస్త్రం.

అలా ఆ బాధ్యత తనదవుతుంది. తురుష్కుల గోలలో పడి, పద్మిని ధ్యాసలో పడి కర్తవ్యాన్ని మరచాడు. ఇప్పుడు పద్మిని మాటవల్ల హఠాత్తుగా అతడికి కర్తవ్యం గుర్తుకు వచ్చింది.

'ఏమైంది?' గంగాధర శర్మను పరిశీలనగా చూస్తూ అడిగింది పద్మిని.

'ఏమీలేదు. ' కప్పిపుచ్చుతూ అన్నాడు గంగాధర శర్మ.

'మరి మీ గురువు సరస్వతి, సభలో ఇతర పండితులు ఏమయ్యారు!? 'అడిగాడు, ఆమె దృష్టిని మళ్ళిస్తూ.

ఉన్నట్టుండి పద్మిని కళ్ళు నిప్పులు కురవటం ఆరంభమయింది.

'సరస్వతి, బలవంతాన సులేమాన్ అయ్యాడు. పండితులనేకులు ప్రాణాలు కోల్పోయారు. బ్రతికినవారు మతం మారారు. ఇప్పుడు వాళ్ళు.. ఖురాన్ పఠిస్తూ రామాయణాన్ని దూషిస్తున్నారు. తప్పులెన్నుతున్నారు.'

చివరి మాటలు దాదాపుగా అరుస్తున్నట్టుంది పద్మిని. ఆమె కోపాగ్ని తీవ్రతకు ప్రకృతి సర్వం వణికి పోతున్నట్టు తోచింది గంగాధర శర్మకు. ఇంతలో 'తురుష్కులు దాడికి వస్తున్నారు' ఓ పిల్లవాడు గట్టిగా అరుస్తూ పరిగెత్తాడు.

✡✡✡

(కొనసాగింపు వచ్చేసంచికలో)

ఈ నవల క్రిందటి భాగాల కోసం

కౌముది గ్రంథాలయాన్ని సందర్శించండి

Click here to go to KOUMUDI Library

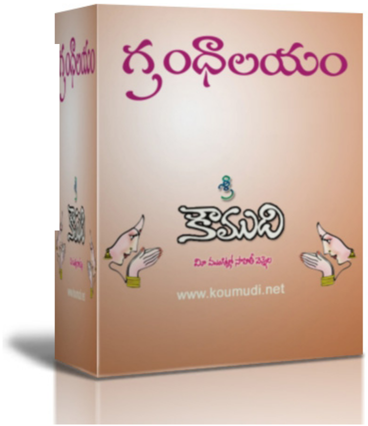

NEW
Click here to share your comments on this story